

probos

● *Opsnoeien voor kwaliteitshout*

Patrick Jansen

Inhoud presentatie

- Waarom opsnoeien?
- De techniek
- Rendement
- Marketing

Wat bepaalt kwaliteitshout en dus prijs?

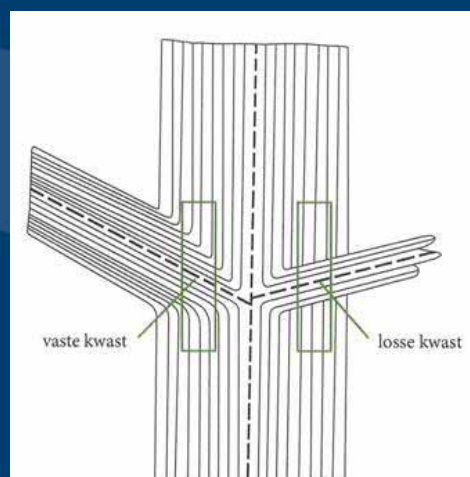

- Rechtheid
- Diameter
- Beschadigingen
-
- Noestigheid
 - Vervormingen draadverloop
 - Esthetisch
 - Krimp-zwelgedrag
 - Gat in hout

Natuurlijke stamreiniging

- Afsterven tak (als tak te weinig bijdraagt aan fotosynthese) (o.a. afhankelijk van soort/herkomst en dichtheid stand)

Natuurlijke stamreiniging

- Afsterven tak (als tak te weinig bijdraagt aan fotosynthese) (o.a. afhankelijk van soort/herkomst en dichtheid stand)
- Vormen beschermende laag
- Vergaan van tak (o.a. afhankelijk van soort/herkomst)
- Afbreken van tak door wind, sneeuw etc.
- Overgroeiing (begin noestvrije mantel)

Opsnoeien

- Verwijderen takken met het oog op:
 - Verhoging houtwaarde door productie noestvrije mantel
 - Herkennen toekomstbomen
 - Verhogen toegankelijkheid opstand
 - Verminderen bosbrandgevaar

Terminologie

- Opsnoeien: alleen dode takken
- Opkronen: ook levende takken
- Begeleidings snoei: Creëren rechte stam. Soms bij loofhout in bosverband, maar vooral laanbomen e.d.

Hoe doe je het?

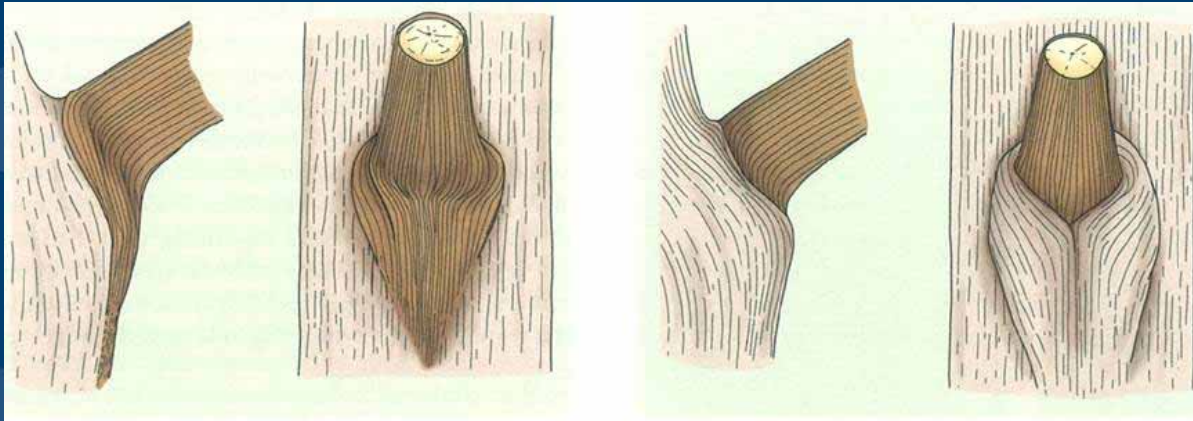

- Belangrijk om wondreacties (Shigo – CODIT) te kennen:
 - vier afgrenselzones
 - Houtvaten – verticaal
 - Jaarringen- dieper in hout
 - Houtstralen – zijdelings
 - Buitenzijde boom - buiten

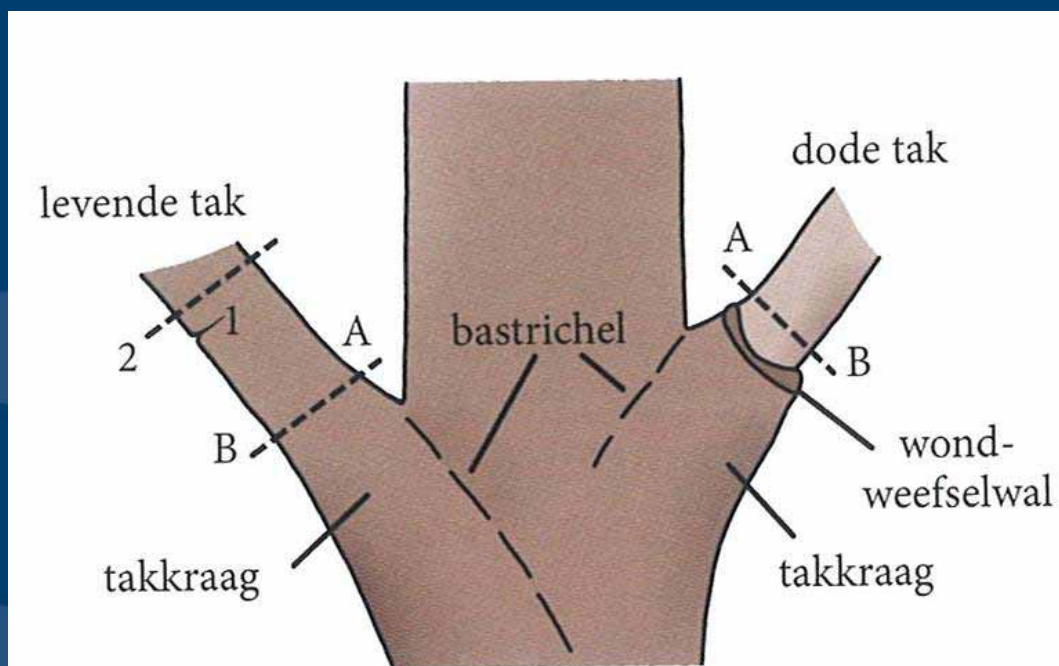
Hoe doe je het?

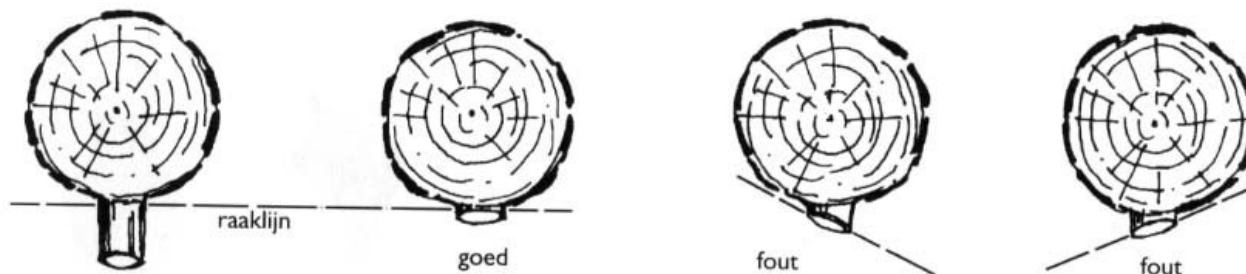
- Belangrijk om constructie takaanzet te kennen
 - takkraag en stamkraag

Hoe doe je het?

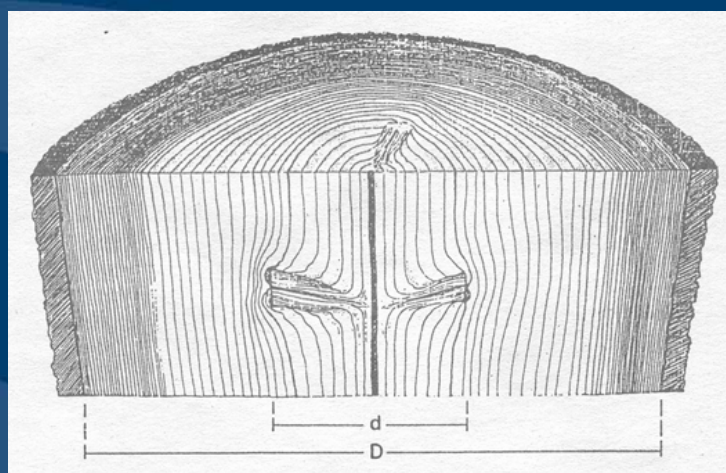
Hoe doe je het?

Wanneer snoeien?

- Dikke noestvrije mantel ($D-d$)
 - Kleine DOS (d)
 - Geduld

Wanneer snoeien?

- Kleine DOS
 - Direct opsnoeien als gewenste takvrije stamstuk gehaald kan worden, al dan niet met opkronen (denk om waterlot)
 - In meer beurten opsnoeien (in een keer: dg 15-20 cm en la 10-15 cm)

In welk seizoen snoeien?

- Dode takken: hele jaar
- Levende takken
 - Naald: winter
 - Loof: juni t/m augustus
 - Populier: eind mei – half juli (i.v.m. waterlot)

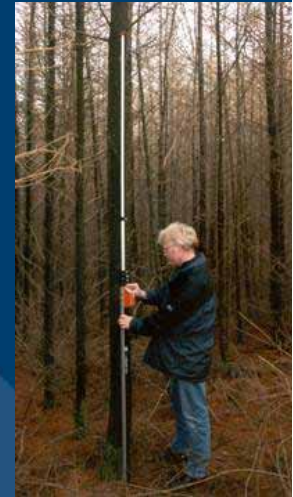
Opsnoeihoogte en gereedschap

- Kosten/baten en wensen houthandel
 - Veelal tot 6 - 6,5 meter met stokzaag

- Handzaag met ladder
- Kniptang met ladder
- Boomaap
- Knuppelen
- Hydraulische en pneumatische zagen
- Hydraulische en pneumatische scharen

Tijdstudie

Methode	Den	Lariks	Douglas	Kers	Eik
0-4,5 m ladder/handzaag	5,6	7,0	11,2	6,6	5,4
0-4,5 m stokzaag	6,4	7,0	14,2		
0-6,5 m ladder/handzaag	10,7	14,0	19,1	12,6	7,4

Is het rendabel?

Boomsoort	Meerprijs going concern Euro/m³	Meerprijs rente 3% Euro/m³
Douglas	5,30	31,00
Lariks	6,00	31,00
Eik	1,50	18,00
Populier	3,10	6,00

Welke soorten?

- Soorten waarvan natuurlijke takafstoting niet voldoende is en noestvrij hout een (voldoende) meeropbrengst oplevert
- In praktijk: douglas, lariks, grove den, populier
- Wenselijk: zoete kers en inlandse eik

Hoeveel?

- Toekomstbomen (60-100)
- Alleen als kwaliteit voldoende is!!

Marketing

- Vermarkt het opgesnoeide hout als zodanig
 - Administreer voor lange termijn
 - Vermeld het bij verkoop (op rondhoutveiling)
 - Bouw een imago op (zoals gemeente Epe)

Administreren

- Niets administreren
- Datum en maatregel administreren
- Alle relevante gegevens administreren
 - Opsnoeijaar
 - Soort
 - Stamtal
 - Opsnoeihoogte
 - DOS
- Certificeren

Certificeren

- Onafhankelijk aantonen dat er is opgesnoeid
- Lange termijn
- Kosten/baten

CERTIFICAAT VOOR OPGESNOEIDE OPSTANDEN
Plan van aanpak kwaliteit verbetering

Opstand	Soort	Maatregel	Opvoeding	Opvoeding	Opvoeding
1					
2					
3					
4					

SBH

Invloed op andere maatregelen

- Aanwijzen toekomstbomen vervroegen
 - op moment dat gewenste takvrije stamstuk gehaald kan worden, al dan niet met verwijderen levende takken
 - Bijv. boomhoogte 12 meter (90% houtwaarde heeft zich tot boomhoogte 30 meter al gevormd)
- Plantaantallen kunnen theoretisch iets omhoog, omdat natuurlijke stamreiniging minder belangrijk is (terugverdienen)

Invloed op andere maatregelen

- Niet meer (her)stippen (terugverdienen)
- Na opsnoeien moeten deze bomen een diepe kroon vormen (minimaal 50% van boomhoogte), dus tijdig vrijstellen en vrij houden
- Opgesnoeide bomen niet beschadigen, dus voorzichtig oogsten (ev. boeteclausule)

VRAGEN?